

סקורין לו ס"ח וחכר הוא : דלא ניטן
 ליכסב . פחות מספר אחד שלם
 לעמנו : והא לא ניטן ליכסב . שום
 דבר גמרא והלכה ואגדה כדלמרינן
 לקמן אלה חסיה כותב כו' : כיון דלא
 אפשר . מליכתב שנתמעט אלב
 והתורה משתכחת : עת לעשות לה' .
 ואם בא עת לעשות תקנה לשם שמים
 הפרו דברי תורה לשעה הנריכה :
 סי' כיון דלא אפשר . שאין לכל
 לבור ולבור יטלה לכתוב נביאים
 שלם : פנינא . פרשה לזדה של תורה
 תלמוד בבלי מסכת גיטין דף ט עמוד א

רבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו אין קוראין
 בחומשין בבית הכנסת מ'משום כבוד צבור
 (6) ורבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו האי ספר
 אפשרתא אסור למקרי ביה בשבת מאי
 מעמא דלא ניתן ליכתב מר בר רב אשי
 אמר למלמולי נמי אסור מ"מ דהא לא הוי
 למיקרי ביה ולא היא שרי למלמולי ושרי
 למיקרי ביה *דר' יוחנן ור"ש בן לקיש מעייני
 בספרא דאגדתא בשבתא והא לא ניתן
 ליכתב אלא *כיון דלא אפשר עת לעשות
 לה' הפרו תורתך ה"ג כיון דלא אפשר עת
 לעשות לה' הפרו תורתך בעא מיניה אביי

(2) לבוש אורח חיים סימן רפד וסימן תקנט'

רפד' - תמהתי כל ימי שלא ראיתי באחד מן המקומות שנוהגין לכתוב ההפטרות כדין ספר, כמו שכותבין המגילה שקוראין בציבור, כי היה נ"ל שאין יוצאין בציבור כלל בקריאת ההפטרות שקוראין בחומשין הנדפסין, כיון שאין נכתבין בכל הלכות הספר תורה או במגילה וצ"ע

תקנט' - וכל ימי תמהתי כיון שנוהגים לקרות איכה בצבור ולברך עליו על מקרא מגילה, מדוע לא נהגו באיכה כמו במגילה לכתוב אותה על קלף וספר בפני עצמו, כדין כל הספרים שצריכים לצאת בהם ידי חובתם בצבור. ולא דמי לשיר השירים ורות וקהלת, דשאני הם שאין רגילין לקרותם בש"ץ אלא כל יחיד ויחיד קוראה בפני עצמו, משא"כ באיכה שצריכים לקרות ע"י הש"ץ להוציא הקהל, ולמה קורין אותה מתוך החומשין הנדפסין ולא נכתבה כהלכות ספרים וצ"ע. ואפשר שנהגו כן מפני שלא היה מצוי להם מפני שהסופרים לא נהגו לכותבם, משום שאנו מחכים ומצפים בכל יום שיהפך לנו יום זה לששון ולשמחה ולמועד, ואם היו כותבין מגילת איכה היה נראה כמייאשין מן הגאולה ח"ו, משא"כ במגילת פורים כי ימי הפורים לא יהיו בטלים, ולפיכך ע"י הדחק נהגו לקרות איכה מתוך החומשין.

(3) מגן אברהם ריש סימן רפד'

כתב הלבוש תמהתי כל ימי שלא ראיתי נוהגין באחד מן המקומות לכתוב ההפטרות כדין ספר כמו שכותבין המגילה כי היה נ"ל שאין יוצאין בצבור כלל בקריאת ההפטרות שקורין בחומשין הנדפסים כיון שאין נכתבין בכל הלכות ס"ת או מגילה עכ"ל וכ"כ בהגהת י"ג ואני אומר שמנהג קדמונים הוא עיקר שכתוב צ"י ס' קמ"ד בשם ת"ה מה שמדלגין עתה מנביא לנביא היינו לפי שהפטרות שלנו כתובים בקונטרסים ואפשר לסמן למנשא מהר וכו' ע"ש, ואיתא בגיטין דף ס' שאסור לכתוב ההפטרות משום מ"ש צ"ד ס' רפ"ג ס"ב אלא משום עת לעשות לה' הפרו תורתך כלו' שאין יכולת ציד הצבור לקנות להם נביאים שלימים וא"כ השת' שנתגל' מלכות הפוס והספרי' ת"ל צול אסור לכתוב הפטרות דהא קי"ל דפוס כתיב' מעלית' היא כמ"ש מ"ע ס' ל"ג ומ"צ ול"ח, ואי משום שכתובין בנייר הא כ' בש"ג רפ"ו דשאר דברים נכתבים בכל מיני כענונים ולא בעי דיו ואם כן ה"ה דנכתבים על הנייר כמ"ש התוס' שם וה"ה שא"ל גליל' דוק כרי"ו וכתו' ועוד דמזכרין על שיר השירים ואיכה אף על פי שכתובים בדפוס בנייר ועמ"ש סס"י ת"ל וכ"מ תשו' הרשב"א ס' תפ"ז דדוקא בס"ת אסור לזכך כשכתובים בקונטרסים אבל על הפטרות לא קפדי' ע"ש וכ"כ הכל בו בשם הרשב"א ו"ל ובהפטרות ששאלת א"ח ור"ת אני אומר ב"ח דלא כצ"ח שאין מקפידין בה ומזכרין על הקריאה אפי' בלא ספר עכ"ל פי' אפי' אינה כתוב' על הספר מזכרין עליה וכל זה צבור דלא כמה שנדחק הרב"י ע"ש ובקל"ת מקומות שקורין בזמננו' י"כ רק ג"פ בהפטר' יונה והשאר אומרים בלע"ז ואחר כך אומרים מי אל כמון ומהרמ"פ ע"א ורלב"ח ח"ב:

(4) תשובות הרשב"א, רשב"א מכתב יד יג', רשב"א ח"ז קנ'

מכתב יד יג - ובהפטרות ששאלת. אפשר שאין מקפידין בה ומזכרין על קריאתה ואפילו בלא ספר.

ח"ז קנ' - השיב ר' יצחק ז"ל שאין לקרות בחומשין שלנו שהם בקונטרסין והמברך עליהם מברך ברכה לבטלה ועובר על לא תשא. ואף על פי שבהפטרות רגילין להקל בהם זהו לפי שאינן מצויין כלל ספרים של נביאים וגם ההפטרות עצמן לא הותרו ליכתב מן הדין לפיכך מקילין בהם אבל בקריאת התורה אין מקילין כלל ע"כ לשון הרב ז"ל:

(5) מאירי גיטין שם:

ספר הפטרות הואיל ואין שם ספר שלם אלא פרשה מכאן ופרשה מכאן מן הדין לא היה ראוי ליכתב ומאחר שכן מן הדין היה אסור לקרות בו וכן לטלטלו בשבת וכן בספרי הגדה שהרי דברים שבעל פה הם ומכל מקום סמכו לכתבם מצד שנתמעטו הלבבות והתורה משתכחת וכל שבה זמן שצריך לעשות תקנה לשם שמים מוחלין על כבוד התורה לשעה וכמו שאמרו עת לעשות ליי' הפרו תורתך והיילכך מותר לטלטלם ולקרות בהם בשבת.

(1) תורה שבעל פה שהותר לכתוב משום עת לעשות ודאי מותר בכל לשון ובכל כתב ובס' וסוקרא צין ספר שלם צין חסר, אבל ס' אפשרתא דאמר גיטין ס' א' דהותר משום עת לעשות, יש לשי' אי צריך קלף ודיו וכל מה דאפשר עבדין או דלמא כיון דאין כאן ספר שלם אין נפקותא בכתיבתו ומותר בכל אופן, ואפשר דעדיף עפי' לשנותי דכל מה שמשכחו עפי' לא מחזי כס"ת וי"ך, וכן י"ל דכל שאינו ספר שלם מותר בכל לשון, וכן יש להסתפק בתגילת להיוקן למאן דשרי משום דלא אפשר, אי צריך לדקדק בקלף ודיו ולשק"ך, והיכי דאי

(6) חזון אי"ש או"ח סי' ס'

אפשר לדקדק לא מצטי לן דמותר בכל משום עת לעשות כי תצטו לן באפשר לדקדק בחדא ותי' ונפטר לדקדק באיך מהו, ומסתבר דא"ל לדקדק כלל כיון שאינו ספר אלא מגילה, ומיני' אינו חייב להוסיף לשניה דלג"ב נשלים אסור לכתוב אפשרתא על בקלף צדיו וזה לא שמשנו.